

hamboorg.city

Patientenverfügung — Przygotowanie na wypadek kryzysu

Czym jest Patientenverfügung, dlaczego jest ważna i jak zaplanować swoje życzenia medyczne.

Deutsche Begriffe: Patientenverfügung | Vorsorgevollmacht | Betreuungsverfügung | Notfallausweis | Selbstbestimmung

Czym jest Patientenverfügung?

Patientenverfügung to dokument, w którym określasz, jakie **zabiegi medyczne** chcesz lub odrzucasz — na wypadek, gdybyś **nie mógł sam decydować** (np. przy poważnej chorobie, wypadku, utracie przytomności, demencji).

Od 2009 roku Patientenverfügung jest **regulowana prawnie** (§ 1827 BGB) i **wiążąca** dla lekarzy i opiekunów.

Dlaczego jest ważna?

Bez Patientenverfügung **lekarze i opiekunowie** decydują o Twojej leczeniu — niekoniecznie tak, jak byś tego chciał. Typowe sytuacje konfliktowe:

- **Zabiegi przedłużające życie** — respiratory, sztuczne żywienie
- **Reanimacja** — po zatrzymaniu krążenia
- **Medycyna intensywna** — przy poważnej chorobie bez widoków na poprawę
- **Przeszczepy narządów** — донор narządów po śmierci

Jakie istnieją środki ostrożności?

Istnieją **trzy ważne dokumenty**, które idą w parze:

1. Patientenverfügung

- Reguluje **zabiegi medyczne** (życzenia i odrzucenia leczenia)
- Obowiązuje tylko, jeśli **nie możesz sam decydować**
- Musi być **pisemna** (ręcznie lub drukowana + podpis)
- **Nie jest potrzebny notariusz** — ale zaleca się konsultacja lekarska

2. Vorsorgevollmacht

- Wyznacza **osobę zaufania**, która decyduje za Ciebie, jeśli nie możesz
- Dotyczy: **zdrowia, finansów, urzędów, mieszkania**
- Bez Vorsorgevollmacht **sąd opiekuńczy** wyznacza opiekuna — może to być obca osoba!
- Rekomendacja: **poświadczenie notarialne** (często wymagane do transakcji nieruchomościami i bankami)

3. Betreuungsverfügung

- Określa, **kogo sąd** powinien wyznaczyć opiekunem, jeśli nie ma pełnomocnika
- Możesz również określić, kogo **nie chcesz** jako opiekuna

Co powinno znaleźć się w Patientenverfügung?

Sytuacje medyczne

Opisz **konkretnie**, dla jakich sytuacji Twoja Patientenverfügung ma obowiązywać:

- **Ostateczny stadium nieuleczalnej choroby** (np. rak w stadium terminalnym)
- **Trwała utrata zdolności do podejmowania decyzji** (np. zaawansowana demencja, stan wegetatywny)
- **Ostry stan zagrożenia życia** (np. zatrzymanie krążenia, poważny wypadek)
- **Uszkodzenie mózgu** z trwałą utratą przytomności

Życzenia dotyczące leczenia

Dla każdej sytuacji określ, czy chcesz czy **odrzucaasz** następujące zabiegi:

Zabieg	Przykład
Reanimacja	Masaż serca, defibrylacja
Sztuczna wentylacja	Aparat do wentylacji na oddziale intensywnej opieki

Zabieg	Przykład
Sztuczne żywienie	Sonda do żołądka, infuzje
Dializa	Sztuczne czyszczenie nerek
Antybiotyki	Przy zapaleniu płuc w stadium terminalnym
Transfuzja krwi	Przy poważnej utracie krwi
Leczenie bólu	Nawet jeśli mogłoby skrócić życie (opieka paliatywna)
Donacja narządów	Po stwierdzeniu śmierci mózgu

Wartości osobiste

Opisz swoje **osobiste wartości**, aby lekarze i opiekunowie lepiej zrozumieli Twoje życzenia:

- Co dla Ciebie oznacza **jakość życia**?
- Kiedy życie dla Ciebie **nie jest już godne przeżycia**?
- Jaką rolę odgrywają **przekonania religijne lub kulturowe**?
- Czy masz **lęk** przed określonymi zabiegami?

Jak stworzyć Patientenverfügung?

Krok 1 — Zapoznaj się z informacjami

- **Bundesministerium der Justiz** (bmj.de) — bezpłatna broszura i szablony tekstów
- **Centrum Ochrony Konsumenta** — poradniki i formularze
- **Porada lekarska** — Twój lekarz rodzinny wyjaśni aspekty medyczne

Krok 2 — Napisz dokument

- Użyj **szablonów tekstów** (broszura BMJ) lub zasięgnij porady
- Sformułuj **konkretnie** (nie: "Nie chcę bezsensownego leczenia")
- Opisz **sytuacje** i pożądane/odrzućane zabiegi

Krok 3 — Podpisz

- **Data** i **podpis** są obowiązkowe
- Poświadczenie notarialne nie jest konieczne (ale możliwe)

- **Podpis lekarza** zalecany (potwierdza zdolność do wyrażenia zgody)

Krok 4 — Przechowuj i powiadom

- **Oryginał** przechowuj w domu (łatwo dostępny!)
- **Kopie** dla: pełnomocnika, lekarza rodzinnego, bliskich osób
- **Kartę informacyjną** noś w portfelu (gdzie leży Patientenverfügung)
- **Centralny Rejestr Zabezpieczeń** — rejestracja u Krajowej Izby Notarialnej (zvr-online.de, opłata: 13–20 €) — sądy opiekuńcze i szpitale mogą tam sprawdzić

Krok 5 — Regularnie aktualizuj

- Sprawdzaj Patientenverfügung co **2-3 lata**
- **Nowy podpis** z datą — potwierdza, że stajesz przy swoich życzeniach
- Przy **zmianie życiowej** (np. poważna choroba, rozwód) dostosuj dokument

Koszty

Usługa	Koszt
Stworzenie Patientenverfügung samodzielnie	bezpłatnie (szablony BMJ)
Porada lekarska	0-50 € (wielu lekarzy doradza bezpłatnie)
Poświadczenie notarialne	60-100 €
Rejestr zabezpieczeń (online)	13-20 € (jednorazowo)
Centrum Ochrony Konsumenta (porada + formularz)	10-30 €

Ważność

- **Brak daty wygaśnięcia** — Patientenverfügung obowiązuje, dopóki jej nie odwołasz
- **Można ją wycofać w każdej chwili** — ustnie lub pisemnie, nawet nieformalnie
- **Osoby niepełnoletnie** nie mogą stworzyć ważnej Patientenverfügung (tylko od 18 lat)
- **Regularne potwierdzanie** (nowy podpis + data) wzmacnia wiążący charakter

Szczegółowości dla cudzoziemców

Czy Patientenverfügung obowiązuje za granicą?

- Niemiecka Patientenverfügung obowiązuje zasadniczo **tylko w Niemczech**
- W **krajach UE** jest często uznawana, ale nie gwarantowana
- Rekomendacja: Stwórz **wersję dwujęzyczną** (niemiecki + Twój język ojczysty)

Aspekty religijne i kulturowe

- **Islam:** Zabiegi podtrzymujące życie są często popierane, donacja narządów jest kontrowersyjna
- **Chrześcijaństwo:** Samostanowienie przy końcu leczenia jest akceptowane
- **Judaizm:** Utrzymanie życia ma wysoką wartość
- **Buddyzm/Hinduizm:** Różne poglądy na eutanazję

Ważne: Patientenverfügung szanuje **Twoją** osobistą decyzję — niezależnie od przepisów religijnych.

Porady

- 1. Stwórz teraz** — nie czekaj na chorobę, wypadek może spotkać każdego
- 2. Nie zapomnij Vorsorgevollmacht** — jest co najmniej tak ważna jak Patientenverfügung
- 3. Zaangażuj osobę zaufania** — otwarcie porozmawiaj o swoich życzeniach
- 4. Porady lekarza rodzinnego** — wyjaśnij medyczne sformułowania
- 5. Kartę informacyjną** — noś w portfelu, aby w razie potrzeby wszystko się znalazło

--- Stan: Marzec 2026. Wszystkie informacje bez gwarancji.